

حکمت هنر اسلامی

از سری بسته های کمی آموزشی دوره های کارشناسی ارشد فراگیر پیام نور

نگارش:

نسیم ففاری زاده

سرشناسه : فخاری زاده، نسیم، ۱۳۶۶ -
 عنوان و نام پدیدآور : حکمت هنر اسلامی / نگارش نسیم فخاری زاده.
 مشخصات نشر : اصفهان: موسسه آموزش عالی آزاد دانش پژوهان، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری : ۱۲۳ ص.
 فروست : ... سری بسته های کمک آموزشی دوره های کارشناسی ارشد فراگیر پیام نور.
 شابک : 978-600-7708-56-9
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : هنر اسلامی -- آموزش برنامه ای
 موضوع : هنر اسلامی -- آزمون ها و تمرین ها (عالی)
 شناسه افزوده : موسسه آموزش عالی دانش پژوهان
 رده بندی : ۱۳۹۴ ح ۸ ف ۳ / N۶۲۶۰
 رده بندی دیویی : ۷۰۹/۱۷۶۷
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۹۴۶۸۱

❖ عنوان: حکمت هنر اسلامی
 ❖ پدیدآور: نسیم فخاری زاده
 ❖ ناشر: مؤسسه آموزش عالی آزاد دانش پژوهان
 ❖ تایپ و صفحه بندی: محبوبه رستگاریان
 ❖ طراح جلد: فروغ اشرافی
 ❖ نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۴
 ❖ شمارگان: ۳۰۰ جلد
 ❖ چاپ و صحافی: دانش پژوهان
 ❖ قطع شماره صفحات: رحلی، ۱۲۵ صفحه
 ❖ قیمت سری بسته جامع آموزشی: ۵.۶۵۰.۰۰۰ ریال
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۰۸-۵۶-۹

ISBN: 978-600-7708-56-9

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است و تکثیر غیرقانونی این کتاب پیگرد قانونی دارد.

مرکز پخش: مؤسسه آموزش عالی آزاد دانش پژوهان

اصفهان، خیابان شیخ صدوق جنوبی، خیابان آزادی، حدفاصل میدان برج و چهارراه فرایبورگ، ساختمان دانش پژوهان

تلفن: ۳۶۶۸۸۸۸۴ - ۳۶۶۸۹۱۰۰ - ۳۶۶۸۱۲۹۲ - ۳۶۶۸۱۲۹۵ - ۹۳۰۷۳۷۷۹۹۵

www.daneshpajouhan.ac.ir

www.dpfaragir.ir

طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَمُسْلِمَةٍ

دانشپذیر گرامی! سلام

دانش اندوزی و علم آموزی از جمله اصیل ترین تلاش ها در طول حیات بشری است. کوششی همواره و خستگی ناپذیر که ماهیت انسانی ما را به عنوان موجودی یادگیرنده و متفکر هرچه بیشتر متبلور می سازد و رضایت خاطر ما را نسبت به ارزشمندی و کارآمدی مان بیشینه می سازد.

اینک که شما دانشپذیر گرامی با عزم و جدیت قدم در راه تعالی علمی و فرهنگی و ورود به عرصه تحصیلات تکمیلی و عالیہ گذارده اید، بر خود لازم دانستیم که یاورتان باشیم و آنچه را در حیطه علم و تجربه در اختیار داشته ایم با شما به اشتراک بگذاریم و از تلاش علمی و معنوی شما پشتیبانی و حمایت به عمل آوریم.

در این راه بر آن شدیم تا مجموعه ای کمک آموزشی و برخوردار از اقلام متنوع فرهنگی را فراهم کنیم تا راه موفقیت و ورود شما به دانشگاه دولتی پیام نور را بر شما هموارتر سازد. "بسته آموزشی جامع" ویژه دوره دانشپذیری تحصیلات تکمیلی در دانشگاه پیام نور، رهاورد و محصول این نگرش "موسسه آموزش عالی آزاد دانش پژوهان" با بیش از یک دهه سابقه آموزشی در زمینه آزمون های تحصیلات تکمیلی می باشد.

این بسته جامع، تلفیقی از عناصر آموزشی کارآمدی است که به منظور تقویت یادگیری، حافظه، قوای حل مساله و توانمندسازی دانشپذیران در پاسخگویی به پرسش های چهارگزینه ای دره دانش، بری طرح فراگیر دانشگاه پیام نور، گردآوری شده اند. این عناصر مشتمل بر کتب کمک آموزشی، کلاس آموزشی در قالب اساتید مشرکه، آزمون های آزمایشی، سوالات و پاسخ ادوار گذشته آزمون های فراگیر و ... می باشد.

کتاب حاضر، بخشی از مجموعه مذکور است که تلاش می کند مفاهیم درسی را به بیان ساده و به صورت دسته بندی شده ارائه نماید. هم چنین نکات مهم و کلیدی کتاب ها به خوبی پوشش داده شده و در پایان هر فصل، نمونه سوالانی جهت ارزیابی یادگیری دانشپذیر پیش بینی شده است. وفاداری به محتوای کتاب اصلی و عدم ارائه مطالب غیر مرتبط و سلبقه ای، در عین محدودسازی حجم مطالب به منظور آماده سازی دانشپذیر در زمان محدود، از دیگر ویژگی های کتاب حاضر می باشد.

در پایان، از شما دانشپذیر فرهیخته تقاضا داریم با ارائه نظرات و پیشنهادات سازنده خود، ما را در راستای بهبود و ارتقای سطح کیفی این مجموعه یاری فرمایید.

موفق و پیروز باشید

مقدمه ی مؤلف:

هنر به عنوان یکی از مؤلفه های اساسی ظهور و بروز فرهنگ ها و تمدن ها، جایگاه ویژه ای در تعاملات زیستی و فرهنگی انسان ها داشته است و نقش محوری در پیشرفت و تعالی یا انحطاط و انحراف جوامع ایفا کرده است.

هنر هر جامعه ای در بستر فکری و فرهنگی، دینی و اعتقادی و مطابق با شرایط تاریخی، اجتماعی و جغرافیایی آن جامعه شکل می گیرد. در این میان دین به عنوان اصیل ترین و پر نفوذترین منبع فکری و معنوی ما با بیان و بسط آموزه ها، تعالیم، آئین ها و مناسک خود، بیشترین تأثیر را بر فرهنگ و هنر جوامع بر جای گذاشته است.

با ظهور اسلام، تمدن جدیدی شکل گرفت و فرهنگ اسلامی در جوامعی که کلام وحی در آن ها طنین انداز شد، به سرعت گسترش یافت. این تحول در عرصه هنر نیز ظاهر شد و آثار هنری جدیدی با نام هنرهای اسلامی خلق شد. هنر اسلامی حقایق الهی را در آئینه ساد مادی متبلور می ساخت.

هنر اسلامی یکی از درخشان ترین جریان های تاریخ هنر است که توجه پژوهشگران و نظریه پردازان بسیاری را در زمینه فرهنگ و هنر به خود جلب کرده است. با وجود آنکه این جریان هنری فاقد خط سیر مشخص و مدون تاریخی به لحاظ تفکیک مکاتب و دوره ها بوده است و سنای هنری، فلسفی آن چنان که باید تفکیک نیافته است و علی رغم تنوع آثار هنری سرزمین های اسلامی از شرق تا غرب، پژوهشگر - راسامی و حیات و هماهنگی خاصی در این آثار و شاخه های مختلف هنر اسلامی مشاهده می کند که وی را به تبیین و توضیح این اندام فرا می رسد.

در این زمینه محققان بسیاری نیز به تبیین و تقویت مبانی نظری و فکری هنر اسلامی در حوزه های مختلف فلسفی، حکمی، عرفانی و تاریخی همت گماشته اند و موارث غنی از ناملات و آراء خود در باب هنر اسلامی را در اختیار ما قرار داده اند. که حفظ و نگهداری و اشاعه این فرهنگ و تمدن و هنر بر هر نسلی امری ضروری می باشد.

کتاب جستارهایی در چیستی هنر اسلامی به کوشش هادی ربیع و فرهنگستان هنر نیز یکی از این مجاهدت ها در زمینه توسعه و هم اندیشی در حوزه هنر اسلامی - ایرانی می باشد که به عنوان منبع اصلی این کتاب در نظر گرفته شد که به تبیین ماهیت و بسط مبانی نظری و اندیشه های متعالی فرهنگ و هنر اسلامی توسط صاحب طرازان استاد در شاخه ها و رویکردهای مختلف هنر اسلامی پرداخته است.

در این نوشتار مفاهیم مطرح شده کتاب مذکور را به بیان ساده و به صورت دسته بندی به منظور آماده سازی دانش پذیران در زمان محدود و آشنایی مخاطبان به خصوص دانشجویان حوزه هنر و ترغیب آن ها به مطالعه و پیگیری مطالب حکمت هنر اسلامی، ارائه نمودم. در انتهای هر فصل نیز سوالات چهارگزینه ای طراحی شده که دانش پذیران پس از مطالعه مباحث می توانند به آزمون دریافت های خود پردازند.

نسیم فخاری زاده

مدرس و عضو باشگاه پژوهشگران جوان و

نخبگان دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	فصل اول
۹	مروری بر تاریخ موسیقی ایرانی - اسلامی / عبدالله انوار
۱۵	فصل دوم
۱۷	مروری بر تاریخ نگارگری ایرانی - اسلامی / حبیب الله آیت اللهی
۲۱	فصل سوم
۲۳	مروری بر تاریخ معماری ایرانی - اسلامی / کامبیز حاجی قاسمی
۳۱	فصل چهارم
۳۳	رویکرد عرفانی به هنر اسلامی / شهرام پازوکی
۳۹	فصل پنجم
۴۱	رویکرد حکمای مشاء و علمای به هنر اسلامی / هادی ربیعی
۵۱	فصل ششم
۵۳	رویکرد حکمت اشراق به هنر اسلامی / غلامحسین ابراهیمی دینانی
۵۹	فصل هفتم
۶۱	رویکرد حکمت متعالیه به هنر اسلامی / سید مهدی امام جمعه
۷۱	فصل هشتم
۷۳	رویکرد اخوان الصفا به هنر اسلامی / حسن بلخاری قهی
۸۱	فصل نهم
۸۳	رویکرد سنت گرایان به هنر اسلامی / ایرج داداشی
۹۳	فصل دهم
۹۵	رویکرد فقه شیعی به هنر اسلامی / احمد پاکتچی
۱۰۳	فصل یازدهم
۱۰۵	رویکرد بینامتنی و ترامتنی به هنر اسلامی / بهمن نامور مطلق
۱۱۳	فصل دوازدهم
۱۱۵	رویکرد نشانه شناسانه به هنر اسلامی / علی عباسی
۱۲۵	منابع